

**Стратегія розвитку
Градиської селищної територіальної громади
Кременчуцького району Полтавської області**

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ОТГ	- об'єднана територіальна громада
SWOT-аналіз	- аналіз сильних, слабких сторін, а також сприятливих можливостей і загроз
ДФРР	- Державний фонд регіонального розвитку
ВВП	- валовий внутрішній продукт
ЄС	- Європейський Союз
ГО	- громадська організація
ЗМІ	- засоби масової інформації
ЦНАП	- Центр надання адміністративних послуг
ВПО	- Внутрішньо переміщенні особи
ФАП	- фельдшерсько-акушерський пункт
ЗОШ	- загальноосвітня середня школа
ДНЗ	- дошкільний навчальний заклад
ТОВ	- товариство з обмеженою відповідальністю
МСП	- малий і середній бізнес
АПК	- агропромисловий комплекс
КП	- комунальне підприємство
ПКД	- проектно-кошторисна документація
МТД	- міжнародна технічна допомога
ЖКГ	- житлово-комунальне господарство
ТПВ	- тверді побутові відходи
СЕС	- сонячна електростанція

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Методологія розробки Стратегії.....	5
1 Коротка характеристика громади.....	8
2 SWOT-аналіз.....	9
3 Сценарії розвитку територіальної громади.....	17
4 Стратегічне бачення розвитку територіальної громади	20
5 Стратегічні, оперативні цілі та завдання розвитку територіальної громади.....	21
6 Моніторинг і впровадження Стратегії.....	30
ДОДАТКИ	
Профіль Громади	
Звіт про результати опитування представників громади	
Звіт про результати опитування представників бізнесу	

ВСТУП

Розробка та реалізація Стратегії розвитку здійснюється на основі системи взаємопов'язаних документів: Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, Стратегія регіонального розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки та Плану заходів з її реалізації.

Фінансування заходів і проектів Стратегії розвитку передбачається за рахунок: місцевого бюджету; міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам; фінансових ресурсів суб'єктів регіональної політики, державних та приватних партнерів об'єднаних на принципах державно-приватного партнерства, міжнародних інституцій; капітальних видатків державного бюджету; державних цільових програм; угод щодо регіонального розвитку; програм і заходів, включаючи інвестиційні програми (проекти), що реалізуються за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку.

За підтримки міжнародних донорських організацій громади можуть реалізовувати дії з підтримки заходів, що стосуються розвитку підприємництва, демократизації процесів управління, тимчасового розміщення та розселення переміщених осіб, їхньої інтеграції у приймаючих громадах.

Заходи з розробки Стратегії розвитку Градизької селищної територіальної громади реалізовано відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регіональної політики», постанови Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки», Постанови від 4 серпня 2023 р. № 816 «Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів», Наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад», Стратегії регіонального розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки.

Мета Стратегії розвитку громади полягає у вирішенні спільних проблем і реалізації спільних завдань щодо ефективного розвитку продуктивних сил громади, раціональне використання ресурсного потенціалу, створення комфортних умов життя населення, забезпечення екологічної безпеки та вдосконалення територіальної організації суспільства. Це досягається через спільну реалізацію інтересів влади, громади та бізнесу.

Розпорядженням селищного голови № 49 від 08.02.2023, з метою розробки Стратегії розвитку Градизької селищної громади створено Робочу групу за участі представників відділів виконкому, депутатів, керівників підприємств і установ, підприємців, незалежних експертів.

Підготовче засідання Робочої групи з підготовки стратегії розвитку Градизької селищної територіальної громади до 2027 року відбулося 13 березня 2023 року, на якому учасники ознайомилися з методологією процесу розробки Стратегії розвитку громади, обговорили дорожню карту її розробки на весь період роботи, визначили обсяги необхідної інформації та її джерела для формування Профілю громади, а також обговорили методологію проведення опитування підприємств і громади.

Методологія розробки Стратегії

Під час розробки Стратегії розвитку Градизької селищної громади та Плану її реалізації використано методологію, яка складається з 6 логічних етапів.

Етап 1: Організація роботи зі стратегічного планування

Робоча група зі стратегічного планування

Розпорядженням селищного голови визначено групу осіб, яких було запрошено до роботи над Стратегією. Члени робочої групи брали участь у документів, анкет, аналізі матеріалів та ухвалювали всі рішення, які приймалися на засіданнях. Склад робочої групи з підготовки стратегії розвитку Градизької селищної територіальної громади до 2027 року:

№ з/п	Прізвище, Ім'я, по-Батькові	Посада
1	Носа Мирослав Юрійович	Голова Робочої групи, селищний голова
2	Різніченко Сергій Васильович	Заступник голови Робочої групи, заступник селищного голови
3	Біла Вікторія Володимирівна	Секретар Робочої групи, Староста Броварківського старостату
Члени робочої групи		
4	Старжевська Тетяна Вікторівна	Начальник фінансового відділу, депутат селищної ради
5	Ніценко Марина Станіславівна	Начальник Відділу освіти, культури, молоді та спорту
6	Подгорний Анатолій Григорович	Староста Бугаївського старостату
7	Кобеляцький Олексій Петрович	Староста Горбівського старостату
8	Оксанчук Людмила Петрівна	Староста Гриньківського старостату
9	Чорноволенко Олександр Іванович	Староста Погребівського старостату
10	Демченко Володимир Миколайович	Староста Пронозівського старостату
11	Вакуленко Володимир Олександрович	Староста Святилівського старостату
12	Хавронюк Валентина Юріївна	Директор КНП «Центр ПМСД» Градизької селищної ради
13	Калашник Владислав Валеріанович	Депутат Градизької селищної ради, представник бізнесу громади
14	Чіп Наталія Іванівна	Представник бізнесу громади
15	Денисова Тетяна	Громадський активіст
16	Кулініч Тетяна Юріївна	Директор КП «Благоустрій»
17	Шестидесятна Оксана Василівна	Громадський активіст
18	Голобородько Денис Олександрович	Представник агропромислового сектору

Етап 2: Аналіз середовища та чинників розвитку територіальної громади

Профіль громади

Інформаційною основою для планування розвитку територіальної громади стала аналітично-описова частина Стратегії, яка має назву Профіль громади та розміщується у Додатку до Стратегії. У Профіль громади зазначені кількісна та якісна динаміка зміни ресурсів громади. Цей документ став відправним пунктом для членів робочої групи при обговоренні й досягненні згоди щодо критичних проблем, які стоять перед громадою. Аналітичні матеріали Профілю громади також використовувалися в аналізі SWOT.

Проведення опитування думки представників громадськості й бізнесу

Дослідження думки представників місцевого бізнесу та громади стало обов'язковим елементом аналізу середовища в процесі стратегічного планування. Багато проблемних питань було розкрито у відкритих відповідях анкет для мешканців громади.

Розробка SWOT-аналізу

SWOT-аналіз є інструментом стратегічного аналізу, який допомагає оцінити сильні і слабкі сторони внутрішньої ситуації громади, а також можливості та загрози у зовнішньому

оточенні.

Етап 3: Визначення місії, бачення, сценаріїв і напрямів розвитку громади

Аналіз внутрішнього й зовнішнього середовища територіальної громади та розробка Бачення виконувалися паралельно. Після відповідного аналізу, на засіданні робочої групи обговорювалися аналітичні матеріали та їх результати. На цьому засіданні досягалося спільне бачення щодо пріоритетів розвитку, що є визначальними для громади.

При розробці SWOT-аналізу та стратегічних напрямів враховані рекомендації від Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій Полтавської обласної військової адміністрації.

Етап 4: Розробка Плану реалізації Стратегії

На наступному етапі розроблялися стратегічні (загальні) цілі, на основі яких формулювалися цілі нижчого порядку – оперативні цілі.

Стратегічні цілі виходили зі стратегічного Бачення й стратегічних напрямів і утворювали рамки, в яких приймалися рішення щодо конкретних цілей і заходів. Сукупність стратегічних цілей відповідала конкретному стратегічному напрямку.

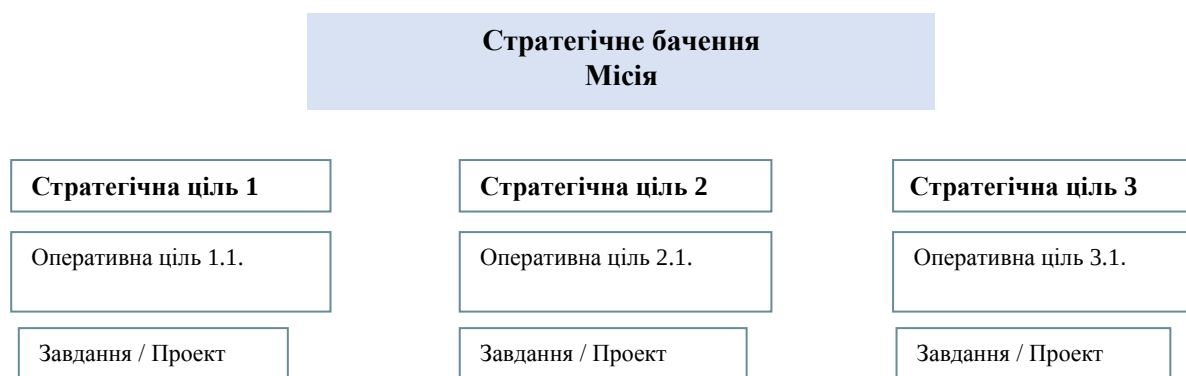

Рис. 2. Схема побудови Стратегії

Оперативні цілі показували, як необхідно проводити зміни та визначати стратегічні цілі кількісно, показували терміни виконання, конкретних виконавців, результат виконання, обсяги та джерела фінансування, конкретні заходи. За кожною оперативною ціллю розроблялася низка проектів, що відображають, які заходи необхідно здійснити, якого результату необхідно досягти, хто є відповідальним за реалізацію даного проекту, хто є виконавцем і співвиконавцем конкретного заходу, який строк виконання, який обсяг прогнозованих коштів необхідно залучити та з яких джерел їх можна отримати для реалізації даного проекту.

План реалізації Стратегії презентувався перед членами робочої групи, яка його затвердила.

Етап 5: Громадське обговорення та ухвалення Стратегії та Плану її реалізації

Склавши Стратегію розвитку та План її реалізації включно з Планом моніторингу виконання, робоча група ініціювала проведення громадського обговорення. Після проведення громадського обговорення допрацьовані проекти документів подавалися на розгляд і ухвалення селищній раді в якості політики громади.

Етап 6: Моніторинг і впровадження Стратегії

Управління впровадженням Стратегії повинно складатися з двох частин. Перша політична складова декларує бажання досягти цілі, ухвалювати рішення та розподіляти повноваження щодо виконання завдань. У другій частині повинно йтися про виконавчі органи, які виконуватимуть проекти.

Система моніторингу має включати: орган з моніторингу (необхідно створювати з врахуванням особливостей територіальної громади); документ (Положення) про систему моніторингу виконання Стратегії (у Стратегії є окремий розділ з описанням системи моніторингу її впровадження); систему індикаторів (результатів) виконання Стратегії (кількісні та якісні показники / індикатори).

Визначення органів, відповідальних за реалізацію Стратегії

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, необхідно створити орган / інституцію, яка би займалась її впровадженням. Забезпечення впровадження

– це управлінське завдання, яке передбачає контроль за діяльністю численних організацій, які задіяні у процесі виконання проектів та заходів Стратегії. Цим має займатись Комітет з управління впровадженням, створений з представників органів місцевого самоврядування, бізнесу та громадськості. Ця група добре організованих професіоналів уособлює політичну волю реалізувати заплановані зміни.

Система індикаторів оцінки ефективності впровадження Стратегії

У системі стратегічного планування моніторинг і оцінка є заключним етапом розробки Стратегії та здійснюються протягом усього періоду її впровадження. Інструментом моніторингу є система комплексних показників (індикаторів), які відображають як ефективність виконання конкретних завдань, так і засвідчують їхню відповідність стратегічним цілям Стратегії розвитку громади.

1. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ

Територія Градизької селищної територіальної громади згідно з адміністративно-територіальним устроєм України входить до складу Кременчуцького району Полтавської області.

Адміністративний центр громади – смт Градизьк, розташований за 144 км від Полтави та за 30 км від Кременчука.

Представницький орган – Градизька селищна рада.

Площа Градизької ТГ – 1257,9 кв.км

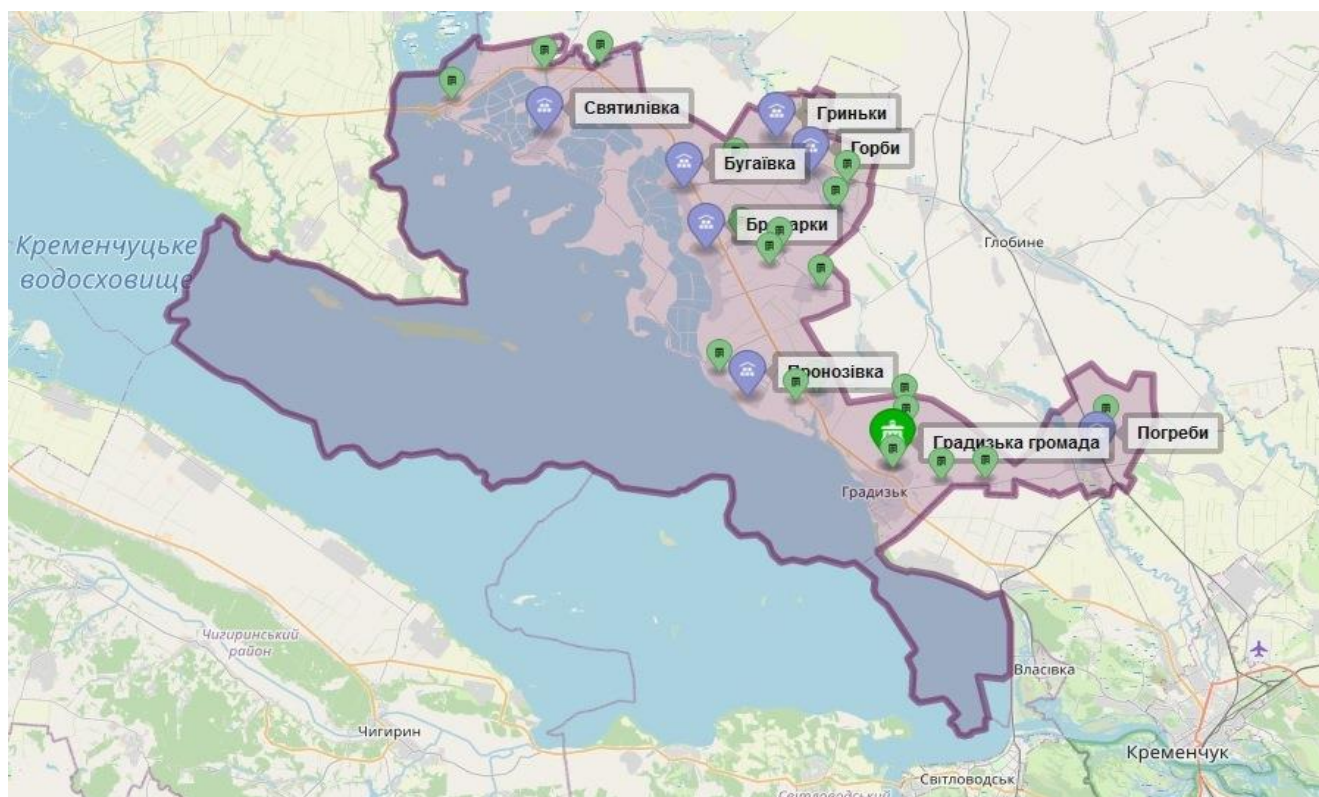
Населення громади – 15375 чоловік.

Градизька селищна територіальна громада створена у 2020 році, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України № 721-р від 12 червня 2020 року «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Полтавської області».

Відповідно до рішення першої сесії скликання Градизької селищної ради від 2020 року «Про утворення старостинських округів» визначено 7 старостинських округів: Святилівський, Бугаївський, Гриньківський, Горбівський, Броварківський, Пронозівський, Погребівський.

До складу Градизької селищної територіальної громади входять населені пункти: смт. Градизьк, Ганнівка, Котляревське, Лізки, Середпілля, Броварки, Вишеньки, Кириаківка, Пелехівщина, Петрашівка, Бугаївка, Горби, Білоусівка, Сидори, Гриньки, Тимошівка, Погреби, Канівщина, Пронозівка, Васьківка, Кагамлик, Мозоліївка, Шушвалівка, Святилівка, Крива Руда, Липове, Проценки, Струтинівка.

Рис1. Градизька селищна територіальна громада

2. SWOT-АНАЛІЗ

Учасники Робочої групи разом з залученими експертами провели SWOT-аналіз розвитку громади. Інформація та знання, отримані та впорядковані в процесі проведеної інвентаризації чинників, стали важливим ресурсом для подальшого аналізу економічного та соціального стану громади.

Проведений зовнішній аналіз – оцінка основних загроз і можливостей визначили зовнішнє середовище, а внутрішній аналіз – аналіз сильних і слабких сторін громади забезпечили визначення основних проблем розвитку громади.

Визначення сильних та слабких сторін відбувалося за наступними сферами: природно-ресурсний потенціал та довкілля; соціально-економічний потенціал; інфраструктурний потенціал; трудовий потенціал; туристичний потенціал.

Аналіз можливостей і загроз відбувалося за такими сферами: зовнішньоекономічна та зовнішньополітична ситуація; макроекономічна ситуація; демографічна та соціальна ситуація.

Учасники робочої групи разом із залученими експертами провели SWOT-аналіз громади. Аналіз дає можливість об'єктивно оцінити можливості всебічного розвитку території.

Виділення слабких сторін дозволить розробити ефективні заходи щодо попередження проблем, які можуть виникнути при процесі розвитку.

Сильні сторони дають підставу визначити потенційні можливості території по виявленню проблем та розробити ефективну стратегію щодо їх вирішення.

SWOT (ВНУТРІШНІ ЧИННИКИ)	
Природно-ресурсний потенціал та довкілля	
Сильні сторони	Слабкі сторони
- водна поверхня Кременчуцького водосховища (р. Дніпро) площею близько 2/3 усієї площі громади; - землі сільськогосподарського призначення близько 40 % суходолу громади; - використання підземних водних ресурсів з артезіанських свердловин різної глибини для водопостачання, господарсько-питного та промислового призначення; - наявність об'єктів природно-заповідного фонду площею 3337 га	- низький рівень екологічної свідомості населення; - вміст нітратів та хлоридів у воді, призначеній для вживання.
Соціально-економічний потенціал	
Сильні сторони	Слабкі сторони
- вигідне географічне та логістичне розташування громади, майже в центрі України на перетині транспортних комунікацій; - розвиток риболовецького промислу, переробки риби та судноплавства; - розвинутий агропромисловий комплекс, сформований на базі рослинництва та тваринництва (вирощування корів та розведення бджіл); - розвинені послуги з обслуговування сільськогосподарського виробництва, громадського харчування, побутового обслуговування, виробництва цегли; - функціонує мережа об'єктів торгівлі	- зменшення кількості фізичних осіб-підприємців; - основні фонди частини агропідприємств морально застарілі та потребують модернізації; - відсутність повноцінних транспортно-комунікаційних зв'язків між центром громади та селами; - відсутній розвиток промислового виробництва; - незадовільний технічний стан твердого покриття доріг та вулиць, споруд мостів через водні об'єкти; - відсутній маркетинг території та позиціонування інвестиційної

місцевих товаровиробників; - наявність вільних територій для розміщення нових підприємств; - відносна дешевизна робочої сили; - досвід міжмуніципального співробітництва для розвитку територіальних громад	привабливості
Інфраструктурний потенціал	
Сильні сторони	Слабкі сторони
- наявність централізованого водопостачання та водовідведення; - постачання питної води населенню здійснюється з 6 артезіанських свердловин; - наявність газифікації та електрифікації, телефонного та поштового зв'язку; - наявність комунальних підприємств з надання послуг з водопостачання, водовідведення та підприємств, які надають послуги з утримання доріг; - стан поводження з побутовими відходами є одним з налагоджених в районі; - наявність вуличного освітлення (25% з енергозберігаючими світлодіодними лампами з керуванням за допомогою програмованих часових реле); - наявність домогосподарств з альтернативними джерелами електричної енергії; - оснащення бюджетних установ громади засобами обліку та регулювання споживання енергоресурсів	- відсутність якісного твердого дорожнього покриття між центром громади та селами; - третина мостів не відповідає нормам за вантажопідйомністю або габаритами, близько 10 % потребують капітального ремонту; - великий фізичний знос комунальної інфраструктури громади; - низький рівень впровадження енергоефективних технологій в муніципальному секторі, високе питоме енергоспоживання бюджетної сфери; - проблема термомодернізації будівель та модернізації котелень; - залежність енергетичного господарства від монопольного становища енергопостачаючих організацій; - зношеність систем водопостачання та водовідведення; - проблема із забезпеченням вуличним освітленням населених пунктів громади; - застаріле насосне та інше обладнання артезіанських свердловин; - відсутні станції сортування ресурсоцінних компонентів ТПВ; - зношеність обладнання для транспортування побутових відходів; - низька якість мобільного та інтернет-зв'язку в селах громади; - втрата води із водопровідних мереж через їх замортизованість.
Трудовий потенціал	
Сильні сторони	Слабкі сторони
- високий професійний і освітній рівень жителів; - розвинута мережа дошкільних, шкільних і позашкільних закладів (11 закладів загальної середньої освіти на 3 479 учнів та 1 філія, 9 закладів дошкільної освіти на 328 місць, 4 дошкільні підрозділи та 1 заклад позашкільної освіти); - наявність медичних закладів; - наявність закладів культури (14 Будинків культури та сільських клубів) та 12 бібліотек;	- загальне зменшення чисельності працездатного населення через негативний природний приріст, поглиблення процесу старіння і міграцію; - проблема зайнятості, низький рівень заробітної плати; - збільшення рівня безробіття населення; - недостатність комунікацій і співпраці влади, громади та бізнесу - недостатня кількість кваліфікованих медичних кадрів

- наявність стадіону, спортивних майданчиків.	
Туристичний потенціал	
Сильні сторони	Слабкі сторони
- наявність берегової лінії та ландшафтного заповідника місцевого значення г. Пивиха; - успішна діяльність закладів культури громади; - наявність 29 пам'яток історії та 4 музеїв; - можливість проведення екскурсій, фестивалів і ярмарків; - функціонує мережа закладів сфери послуг: салони краси, перукарні	- низький рівень фінансування закладів культури; - недостатній рівень якості послуг харчування, розваг, транспортної системи для туристів - відсутність комунікаційних систем інформування туристичного ринку - пам'ятки археології піддаються антропогенному впливу шляхом щорічного розорення курганних насипів

SWOT (можливості і загрози)	
Зовнішньоекономічна та зовнішньополітична ситуація	
Можливості	Загрози
- визначення зрозумілого зовнішньополітичного державного курсу (створення умов для зовнішнього інвестора, розвитку українського бізнесу); - припинення війни з російською федерацією; - поліпшення іміджу України; - адаптація системи освіти до сучасних умов, інтеграція у європейське та світове співтовариство - створення сприятливого національного інвестиційного клімату; - стабілізація законодавчої бази, впровадження європейських стандартів в політичну, судову, адміністративну, соціально-економічну систему України; - сприятливе митне законодавство; - державне стимулювання впровадження високотехнологічних і енергоефективних виробництв;	- політична та фінансова нестабільність в державі; - негативні зміни у національному законодавстві, зміна податкового законодавства під час воєнного стану; - подальше підвищення цін на енергоносії; - відсутність необхідних реформ в сфері регіонального та місцевого розвитку; - корупція у владі; - недобросовісна конкуренція, рейдерські атаки та слабкий захист права власності - слабкий рівень впровадження новітніх технологій в економіку України; - техногенні катастрофи; - затяжна війна з росією
Макроекономічна ситуація	
Можливості	Загрози
- розвиток альтернативної енергетики; - нарощування міжнародної технічної допомоги; - відкритість економіки та ринків; - збільшення трудової міграції населення і притік трудових ресурсів; - стабільний національний бізнес-клімат; - надходження інвестицій під час та після воєнного стану; - зменшення кредитних ставок, стабілізація національної валюти; - доступ до ринку інших країн без перешкод; - державна підтримка комунальної	- висока іноземна конкуренція; - обвал купівельної спроможності населення; - нестабільність національної валюти та інфляція; - нестабільність політичної ситуації, зростання недовіри до державної влади; - збільшення витрат на природоохоронні заходи та заходи з забезпечення техногенної безпеки; - нові обмеження та регуляторні документи; - монополізація ринків, зокрема енергетичного; - надвисока вартість кредитів;

інфраструктури; - доступність зовнішніх фінансових ресурсів	- погіршенні конкурентоспроможності місцевих товарів через зростання імпорту з ЄС
Демографічна та соціальна ситуація	
Можливості	Загрози
- підняття якості товарів і послуг до європейських стандартів; - підвищення прожиткового рівня та мінімальної заробітної плати; - підвищення рівня медичного обслуговування - збільшення людських ресурсів за умови зростання внутрішньої міграції з найближчих регіонів; - покращення якості освіти	- зростання рівня захворюваності населення; - зростання кількості правопорушень; - штучне розпалювання міжнаціональних конфліктів

	ПЕРЕВАГИ	
СИЛЬНІ СТОРОНИ	підтримують	МОЖЛИВОСТІ
Природно-ресурсний потенціал, довкілля		визначення зрозумілого зовнішньополітичного державного курсу (створення умов для зовнішнього інвестора, розвитку українського бізнесу)
водна поверхня Кременчуцького водосховища (р. Дніпро) площею близько 2/3 усієї площі громади		припинення війни з російською федерацією;
землі сільськогосподарського призначення близько 40 % суходолу громади		поліпшення іміджу України
використання підземних водних ресурсів з артезіанських свердловин різної глибини для водопостачання, господарсько-питного та промислового призначення		адаптація системи освіти до сучасних умов, інтеграція у європейське та світове співтовариство
наявність об'єктів природно-заповідного фонду площею 3337 га		створення сприятливого національного інвестиційного клімату
Соціально-економічний потенціал		стабілізація законодавчої бази, впровадження європейських стандартів в політичну, судову, адміністративну, соціально-економічну систему України
вигідне географічне та логістичне розташування громади, майже в центрі України на перетині транспортних комунікацій;		сприятливе митне законодавство
розвиток риболовецького промислу, переробки риби та судноплавств		державне стимулювання впровадження високотехнологічних і енергоефективних виробництв
розвинутий агропромисловий комплекс, сформований на базі рослинництва та тваринництва (виращування корів та розведення бджіл)		розвиток альтернативної енергетики
розвинені послуги з обслуговування сільськогосподарського виробництва, громадського харчування, побутового обслуговування, виробництва цегли		наращування міжнародної технічної допомоги
функціонує мережа об'єктів торгівлі місцевих товаровиробників		відкритість економіки та ринків
наявність вільних територій для розміщення нових підприємств		збільшення трудової міграції населення і притік трудових ресурсів
відносна дешевизна робочої сили		стабільний національний бізнес-клімат
досвід міжмуніципального співробітництва для розвитку територіальних громад		надходження інвестицій під час та після воєнного стану
Інфраструктурний потенціал		зменшення кредитних ставок, стабілізація національної валюти
наявність централізованого водопостачання та водовідведення		доступ до ринку інших країн без перешкод
постачання питної води населенню здійснюється з 6 артезіанських свердловин		державна підтримка комунальної інфраструктури
наявність газифікації та електрифікації, телефонного та поштового зв'язку		доступність зовнішніх фінансових ресурсів
наявність комунальних підприємств з надання послуг з водопостачання, водовідведення та підприємств, які надають послуги з утримання доріг		підняття якості товарів і послуг до європейських стандартів
стан поводження з побутовими відходами є одним з налагоджених в районі		підвищення прожиткового рівня та мінімальної заробітної плати;
наявність вуличного освітлення (25% з енергозберігаючими світлодіодними лампами з керуванням за допомогою програмованих часових реле)		підвищення рівня медичного обслуговування
наявність домогосподарств з альтернативними джерелами електричної енергії		збільшення людських ресурсів за умови зростання внутрішньої міграції з найближчих регіонів
оснащення бюджетних установ громади засобами обліку та регулювання споживання енергоресурсів		покращення якості освіти
Трудовий потенціал		
високий професійний і освітній рівень жителів		
розвинута мережа дошкільних, шкільних і позашкільних закладів		
наявність медичних закладів		
наявність стадіону, спортивних майданчиків		
наявність закладів культури та спорту		
Туристичний потенціал		
наявність берегової лінії та ландшафтного заповідника місцевого значення г. Пивиха		
наявність 29 пам'яток історії та 4 музеїв		
можливість проведення екскурсій, фестивалів і ярмарків		
функціонує мережа закладів сфери послуг: салони краси, перукарні		

СЛАБКІ СТОРОНИ	ВИКЛИКИ	МОЖЛИВОСТІ
Природно-ресурсний потенціал, довкілля	зменшують	
низький рівень екологічної свідомості населення		визначення зрозумілого зовнішньополітичного державного курсу (створення умов для зовнішнього інвестора, розвитку українського бізнесу)
вміст нітратів та хлоридів у воді, призначений для вживання		припинення війни з російською федерацією
		поліпшення іміджу України
		адаптація системи освіти до сучасних умов, інтеграція у європейське та світове співтовариство
Соціально-економічний потенціал		створення сприятливого національного інвестиційного клімату
основні фонди частини агропідприємств морально застарілі та потребують модернізації		стабілізація законодавчої бази, впровадження європейських стандартів в політичну, судову, адміністративну, соціально-економічну систему України
зменшення кількості фізичних осіб-підприємців		сприятливе митне законодавство
відсутність повноцінних транспортно-комунікаційних зв'язків між центром громади та селами		державне стимулювання впровадження високотехнологічних і енергоефективних виробництв
відсутній розвиток промислового виробництва		розвиток альтернативної енергетики
незадовільний технічний стан твердого покриття доріг та вулиць, споруд мостів через водні об'єкти;		нарошування міжнародної технічної допомоги
відсутній маркетинг території та позиціонування інвестиційної привабливості		відкритість економіки та ринкі
Інфраструктурний потенціал		збільшення трудової міграції населення і притік трудових ресурсів
відсутність якісного твердого дорожнього покриття між центром громади та селами		стабільний національний бізнес-клімат
третина мостів не відповідає нормам за вантажопідйомністю або габаритами, близько 10 % потребують капітального ремонту		надходження інвестицій під час та після воєнного стану
великий фізичний знос комунальної інфраструктури громади		зменшення кредитних ставок, стабілізація національної валюти
низький рівень впровадження енергоефективних технологій в муніципальному секторі, високе питоме енергоспоживання бюджетної сфери		доступ до ринку інших країн без перешкод
проблема термомодернізації будівель та модернізації котелень		державна підтримка комунальної інфраструктур
залежність енергетичного господарства від монопольного становища енергопостачаючих організацій		доступність зовнішніх фінансових ресурсів
зношеність систем водопостачання та водовідведення		підняття якості товарів і послуг до європейських стандартів
проблема із забезпеченням вуличним освітленням населених пунктів громади		підвищення прожиткового рівня та мінімальної заробітної плати
застаріле насосне та інше обладнання артезіанських свердловин		підвищення рівня медичного обслуговування
відсутні станції сортування ресурсоцінних компонентів ТПВ		збільшення людських ресурсів за умови зростання внутрішньої міграції з найближчих регіонів
зношеність обладнання для транспортування побутових відходів		покращення якості освіти
низька якість мобільного та інтернет-зв'язку в селах громади		
втрата води із водопровідних мереж через їх амортизованість		
Трудовий потенціал		
загальне зменшення чисельності працездатного населення через негативний природний приріст, поглиблення процесу старіння і міграцію		
проблема зайнятості, низький рівень заробітної плати		
збільшення рівня безробіття населення		
недостатність комунікацій і співпраці влади, громади та бізнесу		
недостатня кількість кваліфікованих медичних кадрів		
Туристичний потенціал		
низький рівень фінансування закладів культури		
недостатній рівень якості послуг харчування, розваг, транспортної системи для туристів		
відсутність комунікаційних систем інформування туристичного ринку		
пам'ятки археології піддаються антропогенному впливу		

СЛАБКІ СТОРОНИ	РИЗИКИ	ЗАГРОЗИ
Природно-ресурсний потенціал, довкілля	<i>посилюють</i>	
низький рівень екологічної свідомості населення		політична та фінансова нестабільність в державі
вміст нітратів та хлоридів у воді, призначений для вживання		негативні зміни у національному законодавстві, зміна податкового законодавства під час воєнного стану
		подальше підвищення цін на енергоносії
		відсутність необхідних реформ в сфері регіонального та місцевого розвитку
Соціально-економічний потенціал		корупція у владі
основні фонди частини агропідприємств морально застарілі та потребують модернізації;		недобросовісна конкуренція, рейдерські атаки та слабкий захист права власності
зменшення кількості фізичних осіб-підприємців		слабкий рівень впровадження новітніх технологій в економіку України
відсутність повноцінних транспортно-комунікаційних зв'язків між центром громади та селами		техногенні катастрофи
відсутній розвиток промислового виробництва		затяжна війна з росією
незадовільний технічний стан твердого покриття доріг та вулиць, споруд мостів через водні об'єкти		висока іноземна конкуренція
відсутній маркетинг території та позиціонування інвестиційної привабливості		обвал купівельної спроможності населення
Інфраструктурний потенціал		нестабільність національної валюти та інфляція
відсутність якісного твердого дорожнього покриття між центром громади та селами		нестабільність політичної ситуації, зростання недовіри до державної влади
третина мостів не відповідає нормам за вантажопідйомністю або габаритами		збільшення витрат на природоохоронні заходи та заходи з забезпечення техногенної безпеки
великий фізичний знос комунальної інфраструктури громади		нові обмеження та регуляторні документи
низький рівень впровадження енергоефективних технологій в муніципальному секторі, високе питоме енергоспоживання бюджетної сфери		монополізація ринків, зокрема енергетичного
проблема термомодернізації будівель та модернізації котелень		надвисока вартість кредитів
залежність енергетичного господарства від монопольного становища енергопостачаючих організацій		погіршенні конкурентоспроможності місцевих товарів через зростання імпорту з ЄС
зношеність систем водопостачання та водовідведення		зростання рівня захворюваності населення
проблема із забезпеченням вуличним освітленням населених пунктів громади		зростання кількості правопорушень
застаріле насосне та інше обладнання артезіанських свердловин		штучне розпалювання міжнаціональних конфліктів
відсутні станції сортування ресурсоцінних компонентів ТПВ		
зношеність обладнання для транспортування побутових відходів;		
низька якість мобільного та інтернет-зв'язку в селах громади		
втрата води із водопровідних мереж через їх амортизованість		
Трудовий потенціал		
загальне зменшення чисельності працездатного населення через негативний природний приріст, поглиблення процесу старіння і міграцію		
проблема зайнятості, низький рівень заробітної плати		
збільшення рівня безробіття населення		
недостатність комунікацій і співпраці влади, громади та бізнесу		
недостатня кількість кваліфікованих медичних кадрів		
Туристичний потенціал		
низький рівень фінансування закладів культури		
недостатній рівень якості послуг харчування, розваг, транспортної системи для туристів		
відсутність комунікаційних систем інформування туристичного ринку		
пам'ятки археології піддаються антропогенному впливу		

Висновки за результатами SWOT-аналізу

ПОРІВНЯЛЬНІ ПЕРЕВАГИ *(визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей):*

- Градизька громада має розвинену галузь сільського господарства, що забезпечує зайнятість населення та економічну стабільність бюджету громади. За умови подальшого інвестування в оновлення матеріально-технічної бази наявних с/г підприємств, а також створення нових переробних підприємств, даний напрямок є перспективним для розвитку всієї громади;
- Вигідне географічне розташування, безпосередня близькість автомобільної дороги міжнародного значення може надати поштовх розвитку транспортно-логістичних та складських підприємств;
- Ріст популярності зеленого (сільського) туризму у форматі «тур вихідних днів» в Україні (з огляду на близькість до великих міст) відкриває можливості залучення потоків туристів на територію громади;
- Наявність потенціалу для впровадження проєктів альтернативної енергетики дає можливість залучити інвесторів до побудови сонячних електростанцій (СЕС).

ВИКЛИКИ *(визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей):*

- Проблема зношеності критичної інфраструктури (водопостачання, водовідведення) у більшості поселень громади, неналежна якість або відсутність дорожнього покриття між населеними пунктами в середньостроковій перспективі може бути вирішена завдяки державному фінансуванню в межах «Програми з відновлення України».
- Активне використання механізмів залучення коштів міжнародної технічної допомоги (грантів) стимулюватиме як розвиток спроможності місцевих громадських організацій, так і розбудову партнерських контактів з міжнародними інституціями.

РИЗИКИ *(визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз):*

- Негативні демографічні тенденції (велика кількість загиблих та поранених від бойових дій, перевищення рівня смертності над рівнем народжуваності, міграція) створюють ризик для поглиблення невідповідності між пропозицією і потребами місцевого ринку праці;
- Диспропорції в розвитку територій – у зв'язку з нестабільним сполученням між населеними пунктами громади та незадовільним станом доріг існує подальший ризик ускладнення мобільності мешканців, обмеження доступу до робочих місць, освіти та медичних послуг;
- Невирішеність проблеми поводження з відходами та екологічних проблем (забруднення поверхневих вод) можуть поглибити проблему якісного забезпечення питною водою та загальний стан довкілля.

3. СЦЕНАРІЙ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Моделювання сценаріїв розвитку громади розроблено на засіданні робочої групи. Підставою для цього моделювання стало представлення учасникам результатів аналізу середовища та проведеного об'єктивного й суб'єктивного аналізу. Учасники засідання ознайомилися з інформаційною основою для планування розвитку територіальної громади у вигляді базового документу – Профілю громади.

Також представлені результати опитування підприємств та громади. Вивчення думки громади дало можливість учасникам робочої групи дізнатися про їх ставлення до органів місцевого самоврядування, проблеми, які вони вважають найбільш важливими, про їхні очікування та про їхні плани на майбутнє.

Аналітичне дослідження основних соціально-економічних і демографічних чинників дали можливість сформулювати базові сценарні припущення, «песимістичний» та «оптимістичний» сценарії розвитку громади.

Песимістичний сценарій розвитку громади

Демографічний прогноз(базові припущення)

Враховуючи загальнодержавну тенденцію зменшення населення в Україні, яка мала місце в довоєнний період, а також масштабну міграцію людей за кордон з початком російської агресії, вірогідний песимістичний прогноз щодо зменшення населення Градизької селищної громади може становити в межах 20-30% до 2027 року.

Негативні наслідки війни лише поглиблюють стан справ, особливо це стосується скорочення чисельності чоловіків. Велика кількість загиблих та поранених серед військових, які здебільшого є людьми працездатного віку, спричинить різке скорочення кваліфікованих працівників в громаді і як наслідок призведе до скорочення роботи окремих підприємств і загальний відтік населення в більш економічно спроможні регіони.

Тривала соціально-економічна криза, та післявоєнна нестабільність в країні підвищують ризики неповернення додому значної частки мігрантів – жінок та дітей, що ще більше поглибить негативну демографічну ситуацію в громаді.

Економічний прогноз(базові припущення)

За песимістичним сценарієм, затягування війни з росією відволікатиме значні фінансові та людські ресурси, що стримуватиме зростання і залишатиме регіони, що сусідні до зони конфлікту, малопривабливими для іноземних інвестицій.

У той же час державні інвестиції спрямовуватимуться на відновлення пошкодженої критичної інфраструктури та підтримку обороноздатності країни. Доходів бюджету територіальної громади недостатньо для покращання інфраструктури та якості послуг у громаді. Таким чином проблеми, пов'язані з зношеністю критичної інфраструктури, будуть лише поглиблюватися.

Питання експорту с/г продукції буде залишатися довгий час не вирішеним, що в свою чергу негативно впливатиме на мотивацію аграріїв до розширення діяльності та призведе до зменшення врожаїв.

Питання поводження та утилізації твердих побутових відходів не вирішується, знижується якість питної води, малі річки заболочуються, підприємства не зменшують екологічні ризики від своїх викидів. Невирішення екологічних питань, пов'язаних з розчищенням річок та забрудненням поверхневих вод в громаді, призведе до подальшого формування негативного впливу на стан довкілля і, як наслідок, на розвиток зеленого туризму.

Соціальний прогноз(базові припущення)

До початку відбудови регіонів, в яких велись активні бойові дії (особливо тривалий період розмінування територій) кількість внутрішньо переміщених осіб в Градизькій громаді буде залишатися на стабільному рівні. Внутрішня міграція в свою чергу зумовлює низку інших проблем для громади – соціальна та психологічна адаптація, безробіття, відсутність належного забезпечення якісними освітніми та медичними послугами, відсутність належних умов проживання. Всі ці проблеми призведуть до соціальної нестабільності та напруженості в громаді.

У результаті:

Населення громади скорочується все вищими темпами, зокрема за рахунок міграції та

високої смертності.

Доходів бюджету громади недостатньо для покращення інфраструктури громади, фінансування відбувається за залишковим принципом. Бюджет громади зберігається значне соціальне навантаження, що суттєво обмежує можливості спрямовувати кошти на енергомодернізацію та інновації.

Сільськогосподарські підприємства не вмотивовані розвивати свій бізнес, оскільки не можуть реалізувати вироблену продукцію в повному обсязі.

Низький попит та купівельна спроможність людей буде стримувати розвиток малого і середнього бізнесу.

Внутрішній туризм не розвивається із-за проблем з екологією в громаді.

Серед місцевих мешканців та ВПО, що перебувають в громаді зростає соціальна напруга та невдоволення низьким рівнем адаптивних заходів.

Оптимістичний сценарій розвитку

Демографічний прогноз (базові припущення)

Оптимістичний сценарій в демографічному прогнозі для Градиської селищної громади будується на 2 основних припущеннях: поступове повернення людей з міграції та приріст населення за рахунок ВПО, що виявили бажання залишитися у громаді.

Також при високих темпах розвитку підприємництва в громаді та створенні значної кількості нових робочих місць можлива трудова міграція з сусідніх та менш розвинутих регіонів країни.

Економічний прогноз (базові припущення)

Швидка реалізація плану відновлення України з відповідним надходженням офіційного та приватного фінансування відбудови може суттєво пришвидшити економічне зростання Градиської селищної громади.

За оптимістичним сценарієм громада стане активним реципієнтом державного фінансування та максимально використовуватиме можливості в умовах швидкого соціально-економічного розвитку країни.

В громаді зростатиме підприємницька активність та самозайнятість населення, розвивається малий і середній бізнес.

Активно розвивається туристично-рекреаційна галузь, включаючи садиби зеленого туризму, туристичні маршрути вихідного дня тощо.

Внаслідок ефективної політики місцевої та регіональної влади громада залучає стратегічних інвесторів у пріоритетні галузі сільського господарства, створюються нові переробні підприємства.

Нові технології ведення бізнесу потребують відповідної кваліфікованої робочої сили, що сприяє підвищенню професійного рівня робітників та рівня заробітної плати.

Соціальний прогноз (базові припущення)

Активне залучення державних субвенцій та коштів з програм відбудови разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити рівень комфорту та покращити стан доріг в громаді.

Проводиться оптимізація сфер освіти, охорони здоров'я, культури. В результаті вивільняються кошти на впровадження електронних сервісів, благоустрій, енергомодернізацію, чищення малих річок тощо.

В громаді на постійній основі працює центр адаптації та психологічної підтримки людей з особливими потребами та ВПО.

У результаті:

Продукція місцевих сільськогосподарських підприємств стає конкурентоспроможною за рахунок створення ланцюжків доданої вартості на нових переробних підприємствах і набуває експортний потенціал.

Кількість робочих місць зростає, доходи населення збільшуються, виникає потреба в молодих висококваліфікованих спеціалістах.

Значна увага приділяється розвитку дозвілєвої та відпочинкової сфер.

В громаді запроваджуються високі стандарти освіти, охорони здоров'я, соціального захисту. Життя мешканців стає максимально комфортним і безпечним.

Реалістичний сценарій розвитку

Демографічний прогноз(базові припущення)

Закінчення воєнного стану, відміна соціальних пільг в Європі, скорочення пропозицій на зарубіжних ринках праці буде стимулювати поступове повернення людей з міграції. Одночасно з цим, відсутність достатніх пропозицій та високі ціни на житло в великих містах та обласних центрах, що знаходяться поблизу громади, буде стримувати міграцію молоді.

Відбувається процес часткової деурбанізації і перехід проживання людей в передмістя.

Економічний прогноз (базові припущення)

З закінченням воєнного стану, в Україну поступово почнуть приходити міжнародні компанії та інвестори для реалізації проєктів відбудови.

Найбільшого прогресу зазнає будівельна та оборонна промисловості, що в свою чергу потягне за собою великий попит на спеціалістів робітничих спеціальностей в цих галузях. Громада активно використовує освітню базу професійно-технічного училища, залучає та виховує молодих спеціалістів для потреб ринку праці.

Зручне географічне положення дозволить громаді скористатися можливостями розвитку логістичних проєктів, зокрема створенням логістичних баз та хабів.

Україна залишиться провідним виробником та експортером аграрної продукції, а український аграрний сектор перспективним для інвестицій. Градиська громада забезпечить сприятливі умови для підвищення продуктивності виробництва, збільшення глибини переробки в наявному АПК.

Громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни, зокрема державну субвенцію на розвиток інфраструктури, що дозволяє покращити інженерно-транспортну інфраструктуру.

Наявність стабільної та контрольованої військової ситуації дозволить поновити внутрішній туризм та активно залучати туристів із закордону.

Соціальний прогноз

Поступова інтеграція закладів освіти в міжнародну освітньо-наукову систему буде підвищувати кваліфікацію молодих спеціалістів.

Громада бере активну участь в розвитку співробітництва з іншими територіальною громади, як на обласному, так і міжрегіональному рівні, активно шукає громад-партнерів в країнах ЄС для укладання побратимських та партнерських угод.

Громада використовує програми міжнародної допомоги в соціальній сфері, зокрема навчання людей, що отримують соціальну допомогу перспективним робітничим спеціальностям.

Громада активно залучає ресурси (фінансові та технічні) на вирішення екологічних проблем.

У результаті:

Демографічна ситуація на найближчі роки залишається без змін, при цьому вікова структура населення змінюється в бік скорочення працездатного населення та його «старіння», що, відповідно, призводить до зростання навантаження на працездатне населення.

В громаду поступово заходять інвестори, зокрема у галузі з високою доданою вартістю, а також у сфері туризму, в тому числі й «зеленого» (активно розвивається туристично-рекреаційна галузь, включаючи садиби зеленого туризму, туристичні маршрути вихідного дня тощо).

Зростає рівень доходів населення, що поживляє внутрішній ринок громади.

Внаслідок ефективного використання державної субвенції дещо покращуються стан інфраструктури (окремих об'єктів інженерно-комунальної інфраструктури громади), однак можливе розпорошення коштів по населених пунктах громади не дозволяє створити кумулятивного ефекту: модернізація інфраструктури розтягується у часі.

Спостерігається позитивна динаміка вирішення екологічних проблем.

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ
Градиська громада – молода та амбітна громада Наддніпрянщини, з розвинутою інфраструктурою та значним економічним потенціалом.
МІСІЯ ГРОМАДИ
Градиська громада – це зелена громада з мальовничими ландшафтами, величезними водними ресурсами, розвиненим аграрним виробництвом, комфортна для проживання.

4. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Бажана «траєкторія» розвитку, що має привести громаду до стратегічного Бачення складається з низки стратегічних цілей розвитку. Стратегічні цілей на бажаній «траєкторії» розвитку вказують на шляхи досягнення саме цього стратегічного Бачення. З визначенням напрямів розвитку було продовжено процес свідомого вибору конкретних способів, системи цілей і результатів розв'язання визначених проблем і реалізації можливостей щодо розвитку громади.

На засіданні Робочої групи зі стратегічного планування було сформульовано три стратегічні цілі розвитку громади:

1. СТАЛА ІНФРАСТРУКТУРА ГРОМАДИ

2. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЛЮДСЬКОГО ТА ПРИРОДНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

3. СТІЙКЕ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГРОМАДИ

Стратегічна ціль 1	Стратегічна ціль 2	Стратегічна ціль 3
СТАЛА ІНФРАСТРУКТУРА ГРОМАДИ	ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЛЮДСЬКОГО ТА ПРИРОДНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	СТІЙКЕ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГРОМАДИ
Операційна ціль 1	Операційна ціль 2	Операційна ціль 3
1.1.Доступність дорожньо-транспортної інфраструктури	2.1.Якісні медичні соціальні та освітні послуги	3.1.Стимулювання розвитку місцевого бізнесу
1.2.Впровадження інноваційних та інформаційних технологій	2.2.Збереження культурної і природної спадщини та розвиток туризму	
1.3.Комплексне планування та управління територією		3.2.Розвиток інституцій підтримки підприємництва
1.4.Удосконалення системи житлово-комунального господарства та підвищення ефективності громадських будівель	2.3.Підвищення екологічної стійкості громади	

Кожен зі стратегічних напрямів конкретизується у стратегічних і оперативних цілях. На зустрічах експертних груп за кожним зі стратегічних напрямів розвитку громади учасники обговорювали стратегічні та оперативні цілі, які сформували відповідні плани дій щодо впровадження Стратегії.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1 СТАЛА ІНФРАСТРУКТУРА ГРОМАДИ

Мета стратегічної цілі - планування підвищення якості життя і забезпечити сталий розвиток спільноти на довгострокову перспективу.

Стратегічні проблеми

- 1) Незадовільний стан дорожньої інфраструктури громади, погана якість дорожнього покриття.
- 2) Відсутність та/або неналежна якість вуличного освітлення громади.
- 3) Відсутність генеральних планів населених пунктів.
- 4) Недостатня кількість та незадовільний технічний стан комунального транспорту, що обслуговує громаду.
- 5) Низький рівень залучення позабюджетних інвестицій для впровадження енергоощадних і енергоефективних заходів.

Для вирішення вищезазначених проблем необхідно:

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проєктів
1.1.Доступність дорожньо-транспортної інфраструктури	Утримання доріг громади, громадського транспорту, зупинок у належному стані Ремонти проїзних частин, тротуарів Реконструкція вуличного освітлення
1.2.Впровадження інноваційних та інформаційних технологій	Підтримка заходів програми інформатизації громади Проведення якісного інтернету до всіх населених пунктів громади. Впровадження інформаційних технологій для керування та моніторингу інфраструктури Підсилення заходів щодо енергоефективності громади
1.3.Комплексне планування та управління територією	Розробка комплексного плану просторового розвитку громади Доступність житла
1.4.Удосконалення системи житлово-комунального господарства та підвищення ефективності громадських будівель	Розвиток мережі комунального транспорту громади Придбання комунального транспорту Розвиток системи перевезення твердих побутових відходів Проведення капітальних ремонтів та модернізації шкіл, лікарень, спортивних комплексів, культурних закладів Удосконалення системи опалення Створення підприємства з метою благоустрою території громади

Показники оцінки реалізації Стратегічної цілі 1

Очікувані результати (назва цілей)	Індикатори досягнення очікуваних результатів
1.1.Доступність дорожньо-транспортної інфраструктури	Протяжність км відремонтованих доріг, % збільшення Кількість та протяжність нових мереж вуличного освітлення
1.2.Впровадження інноваційних та інформаційних технологій	Протяжність мережі швидкісного Інтернету Кількість впроваджених електронних сервісів Кількість тренінгів з цифрової грамотності % зменшення енергоспоживання % економії коштів на оплату енергоносіїв

1.3.Комплексне планування та управління територією	Кількість розроблених генеральних планів населених пунктів та детальних планів території у межах території громади
1.4.Удосконалення системи житлово-комунального господарства та підвищення ефективності громадських будівель	Кількість нової комунальної техніки, яка обслуговує громаду Кількість населення, яке отримало якісні комунальні послуги Рівень задоволення комунальними послугами, % збільшення Кількість наданих послуг підприємством з благоустрою території громади % покращення санітарного стану громади

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЛЮДСЬКОГО ТА ПРИРОДНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Всі завдання даної стратегічної цілі спрямовані на розвиток гармонійного суспільства, де індивідуальний потенціал людей реалізується на розумінні та бережному ставленні до природи та соціокультурного середовища. А також поєднує освіту і навчання, професійне зростання, здоров'я та добробут, соціокультурний розвиток та ін.

Стратегічні проблеми

- 1) Незадовільний стан та/або відсутність об'єктів, що забезпечують надання якісних освітніх, культурних та медичних послуг;
- 2) Низький рівень використання туристичного потенціалу громади. Відсутність туристичної інфраструктури та відповідних послуг.
- 3) Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму водойм.
- 4) Низький рівень екологічної культури у представників бізнесу та населення.
- 5) Незадовільний стан звалища ТПВ, відсутність підприємств з переробки ТПВ.

Для подолання цих перешкод необхідне вироблення місцевої політики, спрямованої на реагування проблемних питань, а саме:

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проектів
2.1.Якісні медичні соціальні та освітні послуги	Будівництво/реконструкція медичних та соціальних закладів Надання якісних медичних послуг Підвищення кваліфікації відповідних фахівців Проведення ремонтних робіт у закладах освіти Створення дитячих та молодіжних позашкільних просторів Підвищення кваліфікації працівників, які надають освітні послуги Закупівля новітнього обладнання та устаткування для медичних та освітніх закладів
2.2.Збереження культурної і природної спадщини та розвиток туризму	Проведення культурних заходів, фестивалів, ярмарок Збереження/розвиток культурних традицій та туризму через проведення фестивалів Розробка туристичних маршрутів та програм для приваблення відвідувачів Підтримка місцевих ініціатив та сприяння підприємницькій діяльності, пов'язаній з розвитком туризму Встановлення партнерських відносин з міжнародними організаціями, туристичними агентствами.
2.3.Підвищення екологічної стійкості громади	Впровадження системи очищення стічних та каналізаційних вод Розробка та впровадження планів з раціонального використання водних ресурсів. Запровадження та розвиток роздільного збору сміття, створення ефективної системи звалищ, сприяння переробці ТПВ Облаштування та підтримка місць відпочинку в межах рекреаційної зони

Показники оцінки реалізації Стратегічної цілі 2

Очікувані результати (назва цілей)	Індикатори досягнення очікуваних результатів
2.1.Якісні медичні соціальні та освітні послуги	Кількість наданих соціальних послуг % зниження захворюваності Кількість придбаного медичного обладнання Кількість поточних ремонтів приміщень медичних

	закладів Кількість придбаного новітнього обладнання для закладів освіти Кількість поточних ремонтів приміщень закладів освіти
2.2.Збереження культурної і природної спадщини та розвиток туризму	Кількість проведених фестивалів Кількість відвідувачів / туристів з інших регіонів України
2.3.Підвищення екологічної стійкості громади	Кількість облаштованих місць відпочинку в межах рекреаційної зони Кількість розроблених туристичних маршрутів Кількість облаштованих місць для розташування контейнерів для сміття % зменшення обсягів ТПВ, які надходять на полігон Кількість збудованої/модернізованої інфраструктури водопостачання % задоволення мешканцями послугами водопостачання % покращення санітарного стану громади

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. СТІЙКЕ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГРОМАДИ

Стратегічна ціль полягає у зосередженні заходів, що спрямовані на забезпечення сталого стійкого та збалансованого росту економічного розвитку в громаді. Включає розробку програм розвитку підприємництва, підтримку та фінансову допомогу для підприємців та стартапів, сприяння створенню нових робочих місць через розвиток малих та середніх підприємств. Також важливим є створення інфраструктури для бізнесу. Велику увагу приділяється співпраці та партнерству з іншими громадами, компаніями для спільного розвитку та інвестування.

Стратегічні проблеми

- 1) Низький рівень професійних знань і досвіду підприємців-початківців щодо умов започаткування та ведення підприємницької діяльності.
- 2) Недостатня розвиненість інфраструктури підтримки МСП.
- 3) Низька підприємницька активність населення.
- 4) Відсутність систематизованої актуальної інформації для підприємців
- 5) Відсутність системної роботи з проведення семінарів-тренінгів для підприємців.
- 6) Низька конкурентоспроможність МСП, брак бізнес-партнерів.
- 7) Невідповідність фахового рівня персоналу потребам бізнесу, дефіцит кваліфікованих трудових ресурсів.
- 8) Недостатню розвиненість інфраструктури підтримки інвестиційної діяльності.
- 9) Недостатній рівень кадрового потенціалу органу місцевого самоврядування, задіяного в інвестиційних процесах.
- 10) Недостатність реалізації проектів міжнародної технічної допомоги.

Для подолання цих перешкод необхідно:

Оперативна ціль	Оперативне завдання / сфера реалізації проектів
3.1.Стимулювання розвитку місцевого бізнесу	Створення бази інвестиційно привабливих земельних ділянок для побудови бізнесу Створення сприятливого інвестиційного клімату для розгортання вітряних електростанцій
3.2.Розвиток інституцій підтримки підприємництва	Створення та розвиток Центру Підтримки Підприємництва

Показники оцінки реалізації Стратегічної цілі 3

Очікувані результати (назва цілей)	Індикатори досягнення очікуваних результатів
3.1.Стимулювання розвитку місцевого бізнесу	Кількість створених малих та середніх підприємств Кількість укладених договорів Кількість створених робочих місць
3.2.Розвиток інституцій підтримки підприємництва	Кількість створених інституцій з підтримки бізнесу Кількість підприємців, які отримали підтримку Кількість представників ОМС, які отримали підтримку

Стратегічна ціль 1 Стала інфраструктура громади

1.1.Доступність дорожньо-транспортної інфраструктури	➤	Удосконалення доріг, громадського транспорту, зупинок у належному стані Реконструкція вуличного освітлення
1.2.Впровадження інноваційних та інформаційних технологій	➤	Проведення якісного інтернету до всіх населених пунктів громади. Впровадження інформаційних технологій для керування та моніторингу інфраструктури Підсилення заходів щодо енергоефективності громади
1.3.Комплексне планування та управління територією	➤	Просторове планування території Доступність житла
1.4.Удосконалення системи житлово-комунального господарства та підвищення ефективності громадських будівель та безпекових заходів	➤	Придбання комунального транспорту Удосконалення системи опалення Проведення капітальних ремонтів та модернізації шкіл, лікарень, спортивних комплексів, культурних закладів

Стратегічна ціль 2 Збереження та підвищення людського та природного потенціалу

2.1.Якісні медичні соціальні та освітні послуги	➤	Будівництво/реконструкція медичних та соціальних закладів Надання якісних медичних послуг Підвищення кваліфікації відповідних фахівців Проведення ремонтних робіт у закладах освіти Створення дитячих та молодіжних позашкільних просторів Підвищення кваліфікації працівників, Закупівля новітнього обладнання для медичних та закладів освіти
2.2.Збереження культурної і природної спадщини та розвиток туризму	➤	Проведення культурних заходів, фестивалів, ярмарок Розробка туристичних маршрутів та програм для приваблення відвідувачів Підтримка місцевих ініціатив та сприяння підприємницькій діяльності, пов'язаній з розвитком туризму Встановлення партнерських відносин з міжнародними організаціями, туристичними агентствами.
2.3.Підвищення екологічної стійкості громади	➤	Впровадження системи очищення стічних та каналізаційних вод Запровадження та розвиток роздільного збору сміття, створення ефективної системи звалищ, сприяння переробці ТПВ

Стратегічна ціль 3 Стійке зростання економічного потенціалу громади

3.1.Стимулювання розвитку місцевого бізнесу	➤	Створення бази інвестиційно привабливих земельних ділянок для побудови бізнесу. Створення сприятливого інвестиційного клімату для розгортання вітряних електростанцій
3.2.Розвиток інституцій підтримки підприємництва	➤	Створення та розвиток Центру Підтримки Підприємництва

Узгодження основних положень Стратегії з іншими стратегічними документами регіону

АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ
положень Стратегії Градизької об'єднаної територіальної громади
Державній стратегії регіонального розвитку України

Оперативні цілі Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки	Оперативні цілі регіональної Стратегії розвитку Градизької об'єднаної територіальної громади на 2021-2027 роки								
	Доступність дорожньо-транспортної інфраструктури	Впровадження інноваційних та інформаційних технологій	Комплексне планування та управління територією	Удосконалення системи житлово-комунального господарства та підвищення ефективності громадських будівель та безпекових заходів	Якісні медичні соціальні та освітні послуги	Збереження культурної і природної спадщини та розвиток туризму	Підвищення екологічної стійкості громади	Стимулювання розвитку місцевого бізнесу	Розвиток інституцій підтримки підприємництва
Стимулювання центрів економічного розвитку (агломерації, міста)									+
Збереження навколишнього природного середовища та стале використання природних ресурсів, посилення можливостей розвитку територій, які потребують державної підтримки (макро- та мікрорівень)							+		
Підвищення інвестиційної привабливості територій, підтримка залучення інвестицій								++	
Сприяння впровадженню інновацій та зростанню технологічного рівня регіональної економіки, підтримка інноваційних підприємств та стартапів								+	
Сталий розвиток промисловості									
Розбудова системи інформаційно-аналітичного забезпечення та розвиток управлінських навичок для прийняття рішень, що базуються на об'єктивних даних та просторовому плануванні			++						

АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ

положень Стратегії Градизької об'єднаної територіальної громади регіональній стратегії розвитку Полтавської області

Оперативні цілі Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки	Оперативні цілі регіональної Стратегії розвитку Градизької об'єднаної територіальної громади на 2021-2027 роки								
	Доступність дорожньо-транспортної інфраструктури	Впровадження інноваційних та інформаційних технологій	Комплексне планування та управління територією	Удосконалення системи житлово-комунального господарства та підвищення ефективності громадських будівель та безпекових заходів	Якісні медичні соціальні та освітні послуги	Збереження культурної і природної спадщини та розвиток туризму	Підвищення екологічної стійкості громади	Стимулювання розвитку місцевого бізнесу	Розвиток інституцій підтримки підприємництва
Здорове населення області з максимальною тривалістю активного періоду життя					++				
Універсальна система соціального захисту населення					++				
Сучасний освітній простір як базис для задоволення потреб суспільства та економіки, підвищення правової культури населення					+				
Цивільний захист населення, оборона та публічна безпека				+					
Інноваційний та науковий розвиток економіки області на основі смарт спеціалізації								+	
Сталий розвиток креативних індустрій, культури та туризму						+			
Комплексне відновлення та сталий розвиток регіону			+						
Розбудова електронних комунікаційних мереж									
Цифрова безпека									
Цифровізація публічних послуг		+							
Комп'ютеризація та розвиток									
Інформаційно комунікаційних систем		+							
Розвиток цифрової грамотності									
Розвиток цифрової економіки		+							

Моніторинг і впровадження Стратегії

З початку роботи зі стратегічного планування було наголошено на важливості впровадження та моніторингу реалізації Стратегії розвитку громади. В цьому розділі Стратегії описано систему моніторингу її виконання та систему індикаторів (результатів) впровадження (кількісні та якісні). Наскільки успішним виявиться реалізація Стратегії залежатиме від позитивних економічних, соціальних, просторових змін, що впливають на досягнення цілей.

У роботі над Стратегією брали участь жінки та чоловіки: представники бізнесу, органу місцевого самоврядування, освітніх установ, громадських та інших організацій, що забезпечує реалістичність її виконання та довіру до неї з боку громади.

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, необхідно створити систему моніторингу її реалізації. Така система має включати Орган з моніторингу – Комітет з управління впровадженням Стратегії та Документ – Положення про систему моніторингу впровадження Стратегії.

Забезпечення реалізації – це управлінське завдання, яке передбачає контроль за діяльністю численних організацій, які задіяні у процесі впровадження Стратегії. Цим має займатись Комітет з управління впровадженням, створений за принципом гендерної збалансованості з представників органу місцевого самоврядування, громадськості, бізнесу (міський голова та його заступники, керівники управлінь і відділів міськвиконкому, приватні підприємці, представники об'єднань громадян). Питання впровадження проектів і заходів Стратегії мають належати виключно до компетенції Комітету з управління впровадженням. Саме Комітет з управління впровадженням Стратегії є відповідальним за забезпечення актуальності та реалістичності стратегічних і оперативних цілей та за їх досягнення.

У ході моніторингу Стратегії вирішуються такі завдання:

- контроль за реалізацією Стратегії в цілому;
- оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними напрямками, виконання стратегічних і оперативних цілей, надання інформації для корегування цілей;
- підтримка в робочому стані системи стратегічного планування.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів.

Для моніторингу результативності та ефективності впровадження Стратегії розробляється система індикаторів. Індикатори потрібно розділяти на індикатори досягнення стратегічного бачення; напрямів розвитку; стратегічних, оперативних цілей; виконання завдань і проектів. Можна обмежитись розробкою індикаторів досягнення Стратегічних цілей.

Рівні моніторингу:

1. Ефективність впровадження окремого проекту
2. Рівень досягнення стратегічних і оперативних цілей
3. Ступінь просування за стратегічними напрямками розвитку
4. Стан розвитку громади – досягнення стратегічного бачення

Підсумки моніторингу підводяться один раз на півроку у вигляді піврічних звітів. Фіксуються та аналізуються: а) ступінь виконання кожного завдання проектах; б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції; в) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проектів; г) оцінка потреб у фінансуванні; д) пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Пропозиції з корегування Стратегії за стратегічними та оперативними цілями, проектами та завданнями можуть вноситися:

- членами Комітету з управління впровадженням Стратегії;
- депутатами селищної ради;
- зацікавленими організаціями, установами, громадськими організаціями та мешканцями.

Для всіх можливих форм організації процесу моніторингу головним є проведення ретельного відслідковування виконання завдань і реалізації проектів, коригування та актуалізація Стратегії з огляду на зміну ситуації, оскільки одні проекти будуть завершені, а деякі

замінено іншими.

Члени Комітету з управління впровадженням Стратегії, повинні відстежувати, щоб стратегічні й оперативні цілі, завдання залишалися актуальними та реалізовувалися. Комітет збирається з встановленою періодичністю (але не менше одного разу на півроку) для оцінки досягнутих результатів і внесення запропонованих змін. Проекти рішень щодо змін до Стратегії виносяться на розгляд селищної ради.

Показники оцінки реалізації Стратегії
(індикатори досягнення результату)

Загальні показники	
1.	Обсяги фактичних доходів місцевого бюджету на одного мешканця
2.	Обсяги фактичних видатків місцевого бюджету на одного мешканця
3.	Середня місячна заробітна плата (розмежовані за статтю дані)
4.	Обсяг інвестицій в основний капітал
5.	Чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки (розмежовані за статтю дані)
Стратегічна ціль 1	
1.	Протяжність км відремонтованих доріг, % збільшення
2.	Кількість та протяжність нових мереж вуличного освітлення
3.	Протяжність мережі швидкісного Інтернету
4.	Кількість впроваджених електронних сервісів
5.	Кількість тренінгів з цифрової грамотності
6.	% зменшення енергоспоживання
7.	% економії коштів на оплату енергоносіїв
8.	Кількість розроблених генеральних планів населених пунктів та детальних планів території у межах території громади
9.	Кількість нової комунальної техніки, яка обслуговує громаду
10.	Кількість населення, яке отримало якісні комунальні послуги
11.	Рівень задоволення комунальними послугами, % збільшення
12.	Кількість наданих послуг комунальним підприємством з благоустрою території
13.	% покращення санітарного стану громади
Стратегічна ціль 2	
1.	Кількість наданих соціальних послуг
2.	% зниження захворюваності
3.	Кількість придбаного медичного обладнання
4.	Кількість поточних ремонтів приміщень медичних закладів
5.	Кількість придбаного новітнього обладнання для закладів освіти
6.	Кількість поточних ремонтів приміщень закладів освіти
7.	Кількість проведених фестивалів
8.	Кількість відвідувачів / туристів з інших регіонів України
9.	Кількість облаштованих місць відпочинку в межах рекреаційної зони
10.	Кількість розроблених туристичних маршрутів
11.	Кількість облаштованих місць для розташування контейнерів для сміття
12.	% зменшення обсягів ТПВ, які надходять на полігон
13.	Кількість збудованої/модернізованої інфраструктури водопостачання
14.	% задоволення мешканцями послугами водопостачання
15.	% покращення санітарного стану громади
Стратегічна ціль 3	
1.	Кількість створених малих та середніх підприємств
2.	Кількість укладених договорів

3.	Кількість створених робочих місць
4.	Кількість створених інституцій з підтримки бізнесу
5.	Кількість підприємців, які отримали підтримку
6.	Кількість представників ОМС, які отримали підтримку